

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kezdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg díj fizetendő.

Városunk jövője.

Kezdi-Vásárhely, 1891. ápr. 28.

Minden eszme, mely a közjólét előmozdítását célozza, ha az valódi nemes intenczió alapul, előbb-utóbb győzelemre jut.

Ezelőtt csak 15 évvel még nem sejtettük, hogy végre nekünk is vasutunk legyen s e város és vidék — a megváltozott viszonyokhoz mérten — új keresetforráshoz jusson.

A nemzet, századok mulasztását akarván helyre pótolni, „hat, alkot, gyarapít“, hogy hazánk valóban fényre derüljön.

Az átalakulás nagy munkája alatt ezeken és ezeken pusztulnak; lehet, hogy a legjobbak közül, mivel a kor intő szavát megérteni, a helyzetet felfogók tanácsát meghallgatni, rangjukon alólinak tartották.

Az egyetértés és szeretet kell hogy mint alapeszme huzódjék végig mindenütt, hol haladás látható. Hogy városunk ez alapföltétel rendelkezett-e, bizonyítja primitív állapotunk, amaz általános pangás, mely a társasélet hiánya miatt mindenfelé látható.

Büszkének lehetünk különben arra, hogy mint a multban, úgy a jelenben is vannak egyének, kik nem törődve az egyesek átkozódásával, balga, népámitó nézeteivel, latba vetik szavukat és tesznek. A jóakarát sokszor megtörik némelyek vastag önérdékén, de legalább végre is átlátja a nép, hogy ki volt igaz jóakarója: az-e, a ki szigorával a szükségek végrehajtására szorította, vagy az, ki mézes-mázos szavaival félrevezette?

Ma már nincs igaz polgára és lakója e városnak, ki őszinte szívvel ne azon párthoz csatlakozzék, mely e város haladását, polgári jólétének előmozdítását tűzte ki zászlójára.

A város képviselőtestületének jelentékeny

része ma már oly egyénekből áll, kik nem félnek az önmegadózástól s bátran meghoznak minden áldozatot a város lakosainak jólétéért.

Rég közohaj tárgyát képezi, hogy városunkban egy kaszánya építtessék, mert a pénzforgalom emelésére ez ma már nélkülözhetetlen.

A város ifju nemzedéke elsatnyul, kereset- és munkaképtelen lesz, ha a nagy létszám mellett tovább is oly egészségtelen helyen kénytelen a megélhetéshez annyira szükséges szellemi ismeret megszerezni.

Iskola kell tehát mulhatatlanul, még pedig olyan, mely századokig megfeleljen a célnak.

A székely vendégszeretetnek, gondosságnak, tisztaságnak élő bizonyítékát kell adnunk az által, hogy végre valahára egy jól rendezett szállodát építtessünk. Ha vagyonszább polgártársaink nem teszik, létesítenünk kell közöltségen.

A számos hivatalnok, iparos és iparos-segéd közegészségi ügye köteleességünké teszi, hogy városunk egy megfelelő sétatny nyisson, egy meleg s ezzel kapcsolatosan gőzfűtőt állítson.

E szükségletek naponta égetőbben lépnek fel és tette hívják.

A város polgármestere, mint biztos forrásból tudom, ezen tervek megvalósításáért megtette a kellő lépéseket. A haladó párt magáévá tette a programot és minden lehetőt elkövet, hogy a város jövődelmét szaporítva, e hiányokon segítsen.

Céljaink elérésében támogatást várunk első sorban magunktól a város önzetlen, igaz polgáraitól, magunktól a megye derék vezetőitől és a magas kormánytól.

Ha polgártársaink és utódaik jólétnek akarnak örvedeni, kell hogy áldozzanak; ha nem teszik önként, az intéző körök pótdóval is létesítik azt.

Egyetlen út állott és áll még ma is fenn arra, hogy a népet egy nagy tehertől megmentsük, és ez nem más, mint a regále-összegnek az említett célokra való felajánlása. Annyi pénzt összegyűjteni sohasem tudunk; ha kényszerhez kell nyulni, hány szegény polgártársnak keserítjük meg ajkai között a falatot! Most pedig meg sem érezné senki, mert ez összegből jutandó csekély részszel sem boldogabb, sem gazdagabb nem lesz egyik se.

Valóban undorral kell elfordulnunk azoktól, a kik szegény polgártársaik nyomorát, e város érdekeit nem tekintve, mindent elkövetnek arra, hogy a regále-váltásdíj telosszassék.

Minden józanon gondolkozó polgártárs átláthatja, hogy kik a jóakarói: azok-e, a kik ez esetleg a részükbe jutandó csekély összeget oly befektetésekbe akarják tenni, melyeknek busás kamatát a jövő nemzedék is, ők is élvezhetik most, vagy azok, a kik az erő szétforgácsolása által megsemmisíteni akarják nemcsak a város jövőjét, hanem a polgárság jólétét is.

Elég külellenségünk van, legalább mi ne legyünk magunknak ellenségei. Ez a város a miénk, fejlődése a mi dicsőségünk. A kiből van igaz hazafi-érzés, a ki magát igaz kezdi-vásárhelyinek tartja, legyen az bár Bulgáriából származott, csak akkor nevezhető igaz jóakarónak, ha a fennti célok megvalósítását magáévá teszi és azokért áldozni is kész.

Ne verjük tovább a mellünket az ösiséggel, hanem tegyünk!!!

Veritas.

A „Székelyföld“ tárczája.

A betyárvilágból.

(Népies beszély.)

Barthalis Janostól.

(Folytatás.)

Egy negyedőrai kínos lubiczolás után — mint a sötétben kivehettem — csinos tanyai ház előtt voltam. De alig állapodtam meg e barátságos ház előtt, hát mintha a föld alól termett volna elő, négy dühös komondor tört reám irtóztató ugatással, s mint gonosz szándékukból kivettem, teljes odaadással igyekeztek innen is, túl is megcibálni, s talán sikerült volna is nekik ez a vendégszeretettel homlokegyenest ellenkező kiméletlenség, ha gazdájuk az ajtón kilépve, szét nem zavarja a veszedelmes állatokat.

— Na, ki az? — volt a tanyás első szava, mi-helyt a kutyák elhallgattak.

— Én vagyok, egy eltévedt utas, ki a zordon idő elől menhelyre igyekszik — feleltem olyan alázatos hangon, mely egy vándorlegénynek is becsületére vált volna.

— Jól van hát, na, akarki fia, gyűjjon be, szívesen megcsöm tanúmat, míg elal az eső — dör-mögé a gazda.

Beléptem. S hát kit látnak szemeim!? Cseri Bandit, a Székelyföld legényeinek vezetője. Ő is visszaemlékezett rám, és az az öreg ember szer-

föltötti örömeiben görosösen átölelt s fájdalmas hangon így susogott hozzám:

— De régen vártam! Azt hittem, hogy ilyen megjegyzött emberhez, mint a milyen én vagyok, nem is akar eljönni az ur. Ha ez a rossz idő véletlenül ide nem üzi, talán meg sem kerestt volna ebben az életben. Hej, pedig sok mondanivalóm volna.

Felesége, egy áldott jó asszony, hamarosan vacsorát készített s nemsokára vidáman borozgatva, az asztalnál ültünk. Soha jobb ízűt nem vacsoráltam, mint itt e pusztai lakban.

— Gondolom, — kezdé a szót Bandi bácsi — hogy az újságokba is ír, uram — s e közben egy sokat jelentő, de fájdalomtelt pillantást váltott feleségével, s ez átértvén a pillantás jelentőségét, elbucszott tőlünk s a szomszéd szobába tért lefeküdni.

Úgy vettem észre, hogy a bucsuzáskor könyek csillogtak e tisztos matrona szemében. Azok a könyek, melyeket csak a fájó mult emlékei csalhatnak ki szeméből.

— Hej! — folytató az öreg férfi, a mint felesége eltávozott s megtudta tőlem, hogy néha-néha az újságokba is írok. (Már aztán az a kérdés, hogy beválk-e, a mit írok? Hanem ezt csak magamban mondtam.) Hej, ha én is sokat tanultam volna! de tisztán állna eddig a rossz nyelvek által beszennyezett nevem és becsütem! Hanem, tudja az ur, a paraszt csak arra való, hogy turja a földet, de azt a drága becsületet, melyet a gaz rágál-

mazók bepíszkoltak, nyilvánosan ne bírja fehérré mosni.

Azért is kértem látogatását, hogy ha már meghalok, de csak ha már meghaltam, írja meg szomorú történetemet úgy, a mint én most előadom, még a viselt dolgaimat se hagyja ki belőle, s az után tegye közé valamelyik lapban. (De hát melyik vállalkozik egy ilyen unalmas történet kiadására? — gondoltam.) Hadd tudja meg ez a komisz világ, hogy Cseri Bandi nem akasztófa virágának szülött, a mint ezt sokan mondják, hanem becsületes embernek, még ha „nehéz életű“ volt is valaha.

Az volt ám a jó és erkölcsös kor, midőn Cseri Bandi még a legényéveit taposta. Az a tejföldös száju surbankó (suhanecz), ki korunkban a leg-híresebb kocsmahősök egyike, abban az időben még csak gyerekzsám-ba sem ment volna. Várnia kellett, míg az alföldön divó „kend“ megszólítást kiérdemelte. Addig csak „csitt gyerek“ volt a neve.

Jobban örködött azon korban serdülő fia és lánya becsülete fölött a szülő, mint a mai gondatlan apák és anyák. Nem is kellett szomorkodniok a bukott angyal sorsa miatt, mert a régiak nem ismertek ilyen lehetőséget.

Bandink már a huszonegyedik tavaszának tépte virágait, midőn a vármegye örege-aprója a szent-kuti bucsura készüldött. Bucsura el nem menai, merő képtelenség volt abban az időben.

Az államháztartás. A Pol. Corr. jelenti, hogy az első negyedévi állami bevételek olyan kedvezőek, hogy az állampénztárt az első félévben az idén sokkal kisebb mértékben kell majd igénybe venni, mint bármikor azelőtt. Ez által az állampénztár készpénzkészlete az aranyvételre fog megmaradni; még az egyes pénzügyintézeteknél elhelyezett összegek is érintetlenül fognak maradni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a képviselőház f. hó 25-iki ülésén előterjesztést tett arra nézve, hogy a képviselőház addig, míg a közigazgatási bizottság be nem fejezi tárgyalásait, érdemleges ülést ne tartson. A ház az előterjesztést elfogadta. Ugron Gábor az ülésszak berekesztése iránt intézett kérdést a miniszterelnökhöz, mire Szapáry gróf kijelentette, hogy a berekesztés időpontjára nézve még nem tehet nyilatkozatot; Helfy Ignác kérdésére pedig kijelentette, hogy a választások fölötti bíráskodásról szóló törvényjavaslatot még a nyári szünet előtt beterjeszti.

Ezután a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat függőben hagyott szakaszait tárgyalta le a ház. Jellinek Arthur referálta az igazságügyi bizottság nevében a szakaszokat, a melyeket a ház elfogadott. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter indítványára a ház a vizsgálóbíráknak 300 frt működési pótlékot szavazott meg.

A kérvények tárgyalására került ezután a sor, a melyeket a kérvényi bizottság nevében Pulszky Károly referált. Több tanítótestület kérvényénél, Kaas Ivor báró és Vadnay Károly felszólalása után, Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter ismertette a munka alatt álló új tanítói nyugdíjtörvény mai stádiumát; sok nehézségbe került 24000 tanítói állomásra vonatkozó adatok összegyűjtése s a szakértők, kik feldolgozták ez adatokat, nem egyeztek meg a kiszámítás végeredményében, azért újabb számítást kellett a miniszternek elrendelnie.

SZEMLE.

Bulgária felől Belcosv megygyilkolása óta keveset beszélnek. Csak az orosz lapokban jelent meg egy megnyugtató előidéző nyilatkozat, mely konstata, hogy Oroszországnak — a keletroméliai kormányzó állás betöltésének a kérdése miatt — most sincs semmi kedve ahhoz, hogy belenyúljon a bulgáriai darázsveszékbe s ennek felbolygatásával az európai békét veszélyeztesse. Ez bizony elég szép önmegtartóztatás az oroszok részéről, habár bizonyos, hogy Oroszország főképp azért viselkedik csendesen, mert tisztában van vele,

hogy semmi eredményt sem érhetne el. Annál különösebb, hogy Bulgária csöndjét mindig angol részről zavarják fel olyan kőszá hitekkel, melyekre már tizszer is rábizonyult a teljes alaptalanság. Most ismét angol lapokban merül fel az a már sokszor valótlannak bizonyult hír, hogy a bolgár kormány formális lépést szándékozik tenni Konstantinápolyban az elismerés kérdésében, sőt esetleg függetlenné nyilváníttja Bulgáriát, ha a porta megtagadná az elismerést. Mindenki tudja, hogy a bolgár kormány most Belcosv gyilkosainak a kinyomozásával s főképp újabb hasonló összeesküvések felderítésével elfoglalva s épjelenleg legkevésbé sem gondol olyan lépésre, mely az ország belügyein voltaképen semmit sem változtatna, kifelé pedig legfőképp csak rosszabbá tenné Bulgária helyzetét.

A romániai választások eredménye, mely szerint 183 mandatum közül a kormánypárt 103-at, az ellenzék pedig csak 40-et kapott meg s a hátralévő 40 szűkebb választás is valószínűleg meg fog még oszolni, arra látszik mutatni, hogy a kormány óriási többséggel fog a képviselőházban rendelkezni. De nem ily kedvező színezetű az eredmény, ha figyelembe vesszük azt, hogy ezt a többséget voltaképen nem a Florescu Catargiu-Vernesu-kabinet kapta, hanem az ó-konzervatív vezéreknek a mérsékelt konzervatív Manu-Ghika-Lahovary-val való fúziója. Bukarestben ennélfogva már is arról beszélnek, hogy a miniszterium legközelebb átalakul s újból néhány mérsékelt konzervatív pártit vesznek be a kabinetbe. Hogy a koalíció meddig fog tartani, azt bajos volna megjósolni, de az bizonyos, hogy a mint a két árnyalat szétválak, egyiknek sem lesz többsége.

Andrássy Manó gróf.

Közeletünknek minden ízében, hazafiságában, jellemében, tetteiben eredetien, nemesen kiváló tagját veszítettük el. Gróf Andrássy Manó halt meg, a ki a maga körében, a maga külön törekvéseivel, a maga külön zsenialitásával méltó fivére volt gróf Andrássy Gyulának. Sőt elmondhatjuk bátran róla azt, hogy ha zsenialitása nem más téren érvényesül, s ha alapjában, vonásaiban, föllépésében nem oly eredeti és különöz, felül is multa volna fivérét Gyulát. De ő más téren, más szerepben mozgott; irtózott még gondolatától is annak, hogy formák és fékek közé szorítsa nyelvét, tevékenységét.

Első pillanatra arra a térre vetette magát, a hol legtöbbet használhatott, a hol legtöbb példát nyújthatott. Gr. Széchenyi elve, hogy csak a gazdag nemzet az igazi független és erős nemzet, oly

visszhangot keltett nála, hogy azt a családok erejének és ez által a nemzet erejének kútfeje gyanánt tekintette, s minden erővel azon volt, hogy ezt keresztül is vigye.

Egyike volt azoknak a mágúsnoknak, a kik tősgyökeres magyarságuk mellett kiváló érzékkel fogták fel, hogy csak a vagyon megtartása és gyarapítása menthetik meg a magyar nemzetet.

Életrajzi adatait a következőkben ismertetjük:

Andrássy Manó gróf, testvérbátyja a tavaly elhalt Andrássy Gyula grófnak, 1822-ben született Kassán. Tanulmányait a fővárosban végezte s az egyetemen megszerezte a bölcsészettudori oklevelet.

Már 24 éves korában mint Torontálmegeye követe vett részt az országgyűlésen s a 48-iki szabadságharc elején ugyane megyének főispánja lett. Később beállt a hadseregbe s részt vett testvéreivel a pákozdi csatában. Midőn Windischgrätz elfoglalta Budapestet, Andrássy Manó gróf elhagyta az országot s nagyobb utazást tett Indiában, melyről munkái is írt. E munka alapján 1858-ban az akadémia levelező tagjává választotta.

Külföldről hazatérve, a Tisza-szabályozásnak szentelte munkásságát. Ez időben a német kormány főispánsággal kínálta meg, de Andrássy Manó ezt nem fogadta el. Vay Miklós báró kanzellársága alatt azonban mégis főispán lett, előbb Gömörben, később Zemplénben. Mikor azonban a zempléni törvényhatóság közgyűlését karhatalommal szétkergették, Andrássy letette hivatalát. Az alkotmányos idők beálltával a kormány bizalma ismét Gömör megye élére állította.

A képviselőháznak, mint a rozsnyói kerület képviselője, 1881. óta tagja. Mint ilyen, többször részt vett pénzügyi és közgazdasági vitákban.

Kitűnő gazda volt s nagy vagyonot szerzett. Különösen nagy gondot fordított vasgyáraira, melyek e nemben a külfölddel is kiállják a versenyt. A gazdasági téren utolsó nagyobb törekvése volt a bányatörvény kodifikációja, mely azonban maig sem jött létre.

Andrássy Manó gróf egyike volt Magyarországnak leggazdagabb mágúsnak. Mindenféle javai között nem utolsó a budapesti mérleg-utcai palotájában és birtokain felhalmozott tömérdek műkincs. Természetes, hogy e vagyon mellett Andrássy Manó a cenzus alapján örökös tagja volt a főrendiháznak.

Utóljára a képviselőházban a primási székhelynek Budapestre való áthelyezése ügyében szólott. Ez a hazafias s akkor méltán nagy hatást tett beszéd volt Andrássy Manó gróf hattyudala.

Volt is dolguk a parányi munkáskezeknek. Abban az időben a szövés, fonás nagyban virágzott az alföldön s a tanya föld termelte ruhának való minden háznál tulipános láda számra állott. Ma már a házi ipar ezen ágát az új nemzedék nem ismeri; csak a jó öregektől hallja, hogy valamikor régen maga a nép állította elő ruhá-
neműjét a drága anyaföldből s az asszonyok szöttek, fontak. A mai kor gyermekei azt sem tudják, hogy micsoda fán terem az a dolog, miről az aggok olyan szeretettel és édes emlékezettel szólnak.

— Hej, nagyot változott azóta a világ!

A szentkúti bucsura halomszáma kerülték elő az öreg ládákából a fodros szájránctu szoknyák, az enniváló kis kacabajkák (mellénykék), a bodros vállu ingek, meg az alföldi lányokat olyan vonzóvá varázsló tulipiros kendők s az arany-szálakkal himzett ígöző papucsek.

De még a legény is akkor helyre a talpán, ha felölti magára a violaszín feszes dolmányt s az ugyanolyan színű testre simuló nadrágot, s aztán az ezer gombos mellénnyel meg a kopogós rés-sarkantyus rámás oszímával fejezi be az elmaradhatlan toalettet.

Lány, legény ki is tett magáért erre a bucsura. Vége volt már a bucsunapi istentiszteletnek, s a fiatalság a siróhegyi csárda sátorszínje alatt aprózta nemzeti táncunkat, midőn Bandi a vigadók közé érkezett.

Altalános feltűnést keltett a nyalka fin megjelenése a mulatók sorai között. És nem ok nélkül

ám, mert olyan deli, sugár legény még nem fordult meg a siróhegyi csárda táján.

A lányok örömmel legettek lángoló tekintetüket a gyönyörű alakon, s nem egynek dobbant meg a szíve hangosabban Bandi beléptekor. A legénysereg pedig, még az a hatterkes Barna Pista is, majd a föld alá süllyedt irigységében, látva, hogy a legcsinosabb legény a csárdában Cseri Bandi. Hát még milyen düh fogta el szívüket, midőn észrevették, hogy a lányok csak Bandit halmozzák el kitüntetésekkel.

Volt a siróhegyi csárdának egy igen csinos lánya, ki a vidék „legszebb lánya” hírében állt. Bizony meg is áldotta Isten Gádori Márton csárdás gazdát olyan anyagi tereméssel, hogy arra a legnagyobb pletykáság sem foghatott semmi rosszat. De nemcsak szelidsége, hanem ártatlan szépsége is olyan feltűnő volt, hogy még a homoki kasznár ur is azt mondta egyszer a boldog apának: „Na, Márton gazda, ha Panna akarná, elég volna egy kacsintás arra, hogy uri asszony legyen belőle, mert olyan gyönyörű egy teremés, a milyen még a gróf kisasszonyok között is ritka, mint a fehér holló.”

Büszke is volt leányára Gádori Márton, de még büszkébb lett rá, mióta a kasznár ur úgy földicsérte az ő egyetlen Pannáját.

A bucsu, „báltánc” alatt verte is a port Panna körül Barna Pista meg Gorza Dani s vetélkedtek a fölött, hogy hát már kié is legyen az a szép lány. Mindkettő szép gyerek volt s a mellett

temérdek vagyon ásitozott rájuk a tömörkény pusztán; de a Panna szíve hideg maradt irántuk s győzelmesen kiállta a hetvenkedők ostromát, melylyel azt a szívet akarták meghódítani, a mely érettek még egy pillanatig sem dobogott.

Volt már neki választóttja a Cseri Bandi személyében. Vagy az övé lesz, vagy a halálé, de seuki másé.

Titokban szerették egymást. Nem azért, mintha a világtól szegyletek volna szüzi tisztaságu viszonyukat. Hanem hát Bandi szegény volt, míg a csárdás gazdát mint tehető embert ismerte a vidék, a ki talán nem egykönnyen egyezne bele egy olyan házasságba, a hol a leendő vejének nincs mit aprítani a tejbe.

Barna Pista már régóta gyanakodott a szerelmesekre és sikerült is kifürkésznie e fiatalok feltett titkát, mihez az is járult, hogy Panna kizárólag csak Bandival táncolt a bucsu napján.

Féktelen düh fogta el szívét s boszút esküdött Cseri Bandi ellen.

Majdnem este lett, mire véget ért a multság s a bucsu fiatalok hazafelé tartottak, ki-ki a maga falujába.

Bandi a csárda pitvarában vett bucsut szerelmesétől s megígérte neki, hogy négy nap múlva eljön Siróhegyre s akkor, ha török, ha szakad, ki-rukkol szándékával Márton gazdáék előtt, s ha az Isten is úgy akarja, a szatymazi szüret napján megülik a lakodalmat annyi titkolózás után.

(Folytatása következik.)

VIDÉK.

Kovácsna, 1891. január 19.

(Kovácsnai fürdők.)

A kovácsnai fürdőrezervényszerűség igazgatósága a cégbejegyzést a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél eszközöltetve, a fürdők emelésére és az ásványvizek terjesztésére már most szabadon és akadálytalanul megtétethetnek a szükséges lépések.

Az 1889–1890. évi zárszámadás és mérleg az igazgatóság által megvizsgáltatván, ennek felülvizsgálása, illetve a már törvényesen cégezett részvénytársaság alapszabályai értelmébeni teendők elintézése céljából a felügyelő bizottság 1891. május 3-án d. e. 8 órára, a választmány pedig ugyanazon napon napon d. u. 2 órára összehívták.

A részvénytársaság nagyra becsült elnöke, méltóságos Potsa József főispán ur, — a mint értesültünk — ezen gyűlések vezetésére személyesen meg fog jelenni.

Előleges megállapodás szerint a közgyűlés május 19-én fog megtartatni.

Hogy a közgyűlés az alapszabályokban meghatározott időben május 1-ső vasárnapján nem lesz megtartható, annak oka a cégbejegyzetés késedelmében keresendő.

A részvényjegyek a közgyűlés alkalmával fognak az illető részvényeseknek kézbesítettni.

Mint hogy pedig némelyek maig sem fizették be teljesen részvénydíjait, főkérnek ezek a részvénydíjhátralékot és a késedelmi kamatokat 8 nap alatt annyival bizonyosabban befizetni, mint hogy másképp a zárszámadás szerinti osztalékhoz méltányosan és igazságosan nem tarthatnak igényt.

Csia György.

Különfélék.

— **Hymen.** Szabó Albert kézdivásárhelyi nyomdatulajdonos és városi képviselő folyó hó 28-án tartotta esküvőjét kézdivásárhelyi Keresztes Mariska kisasszonnyal. Az esküvő legszűkebb körben folyt le. Áldást és szerencsét kívánunk a házassághoz.

— **Áthelyezés.** Fejér Ignác, szabadságot állományu tábori lelkész, lapunk jeles munkatársa, a 24-iktől a 10. honvéd gyalogezred állományába helyeztetett át.

— **Időjárásunk.** A szeszélyes április megmutatta a szebbik arcát. Megmutatta, hogy tud mosolyogni is. Mosolygása egy kissé még hideg, de elég kellemes. Ápril vége szép enyhe napokat hozott, mire az elmaradt vegetáció rohamosan siet pótolni azt, a mit elmulasztott. Fű, fa, virág éled, s remélhetjük, hogy a májusfák nem lesznek lombtalanok.

— **Dereki Antal** nálunk is előnyösen ismert színész, mint értesültünk, „Gábor Aron, a székely ágyúhős” címmei színdarabot írt, melyet a napokban fog színpadra hozni Egr y Kálmán színtársulata Seps-Szentgyörgyön. Dereki ur nem az első, a ki Gábor Aron alakját színpadra viszi. Gábor Aronról már néhai Szabó Dániel, a „Székely Közlöny” szerkesztője is írt egy hős színművet 1868-ban, mely a Nagy Mihály színtársulata által Seps-Szentgyörgyön 1869. június 23-án Ujfalussy Sándorné jutalomjátékai adatott elő zajos sikerrel s azután még több helyen. Először persze városunkban került színpadra.

— **Színészet.** Egr y Kálmán kitünően szervezett színtársulata, mely jelenleg Seps-Szentgyörgyön a közönség szép partolása mellett működik, jövő hét elején Kézdi-Vásárhelyre jön s valószínűleg áldozó csüttörtökön megkezdí előadásait. Egr y Kálmán igazgató, ki bérletgyűjtést végezt Kézdi-Vásárhelytől volt, szerdán elutazott, de a bérlet-iv Fejér Antal ur üzletében le van téve. A kik tehát bérelni akarnak, sziveskedjenek ide fordulni.

— **A képviselőválasztók névjegyzéke.** Gróf Szapáry Gyula az 1891-ik évben képviselői választói joggal felruházott állampolgárokról a ház elé jelentést terjesztett, a melyből átvesszük a következő adatokat: Magyarország 63 vármegyéjében összesen 724,669 választópolgár van, a törvényhatósági joggal és önálló képviselőválasztási joggal felruházott városokban 113,526-ra rug a szavazó polgárok száma. E szerint az 1891. évre érvényes választó névjegyzék szerint szavazattal felruházott polgárok száma 838,195, míg a múlt esztendőben 846,202 volt.

— **Münchenből Erdélybe!** Egy müncheni újság, a mely pedig nem a legjobb indulattal szokott

írántunk viseltetni, a turisták figyelmébe ajánlja Erdélyt, mint a hol sok szép látni való akad városokban és vidékeken egyaránt. Ez a főhívas kiemeli azt a kedvező körülményt, melylyel a zóna az utasoknak szolgál, azáltal, hogy mesés módon kevése szabja az utiköltségeket.

— **Az oláh memorandum és a magyar posta.** Mint kolozsvári levelezőnk jelenti, Baross Gábor miniszter elrendelte, hogy Magyarország területén a posták az oláh memorandumot ne szállítsák s minden, kezükbe kerülő példányt megsemmisítsenek.

— **Haragból.** Marosvásárhelyről levélben jelentik, hogy Berenczey István szentharomsági föld-birtokos, ki a mult képviselőválasztáson jött el is volt, szombaton d. e. agyonlőtte hirtelen haragjában egy cselédjét. A lovás a bérlőnek volt szánuva, a ki nem akart kiköltözni a földesur házából.

— **Rablógyilkosság.** Páratlan kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt vasárnap virradó éjjel az aradi vasuti állomás postahelyiségében. Tivovarnik János 32 éves postaszolgát, a ki azon éjjel inspekciós szolgálatot teljesített a vasuti postánál, vasárnap reggel szétzúzott koponyával, átvágott nyakkal halva találták a hivatal mellett őrszoba padlóján. Az eddig ismeretlen gyilkos 9687 frt 62 krt rablott el a postapénztárból.

— **Moltke gróf** pénteken este szívizéhlühűdesben háromnegyed tíz orakor meghalt. Moltke Helmuth gr., azujkor egyik legnagyobb hadvivője és vezére volt. A porosz birodalom megerősödésében neki köszűhet legtöbbet. Nemcsak mint hadvezér, hanem mint stratégiai író is kivívta korának bámulatát. 1800-ban született október 25-án. 1822. óta hadiszolgálatban töltötte életét. 1871. óta tabor-nagy és a porosz felsőház tagja. Ő dolgozta ki az 1866. és 1870–71-iki háborúk tervét, melyeket siker koronázott. Legelőrehaladottabb korában is folytonosan dolgozott, szívós ereje a 91 éves agastyánt még az utóbbi napokban sem hagyta el. 24-én délután még részt vett a birodalmi gyűlésben az urak házána ülésén. Moltke dolgozószobájában halt meg. Halála előtt még a legjobb étvágygyal költötte el vacsoráját.

— **A tetteges katonaság száma.** 1890. decz. 31-én a magyar koronához tartozó országokban összesen 91.396 tetteges katona volt (beleszámítva a haditengerészetet is), és pedig 78.148 a szorosabb értelemben vett Magyarországon, 800 Fiume városában és területén, 12.451 Horvátországban és Szlavóniában. Ezek közül 6730-an a reichsrathban képviselt tartományokban voltak honosak. A magyar korona országaiában összeszámított tetteges katonaság fölülött 182 helységre, és pedig 157 helységben 1000-nél kevesebb, 25 helységben pedig 1000 és ennél több katonaság volt. Ez utóbbi helységek közül az erdélyi részekben Nagyszében 3140, Kolozsvár 1730, Gyulafehérvár 1667, Brassó 1641, Beszterce 1082 katonával bir.

— **A májusi munkás-ünnepet** betöltése. A magyarországi szociálisták aligha ünneplik meg az idén május elsejét. Legalább nyilvános gyűléseket és tüntetéseket nem rendezhetnek, mert nem tűri meg a kormány. Alsó-Ausztria helytartója is most tette közzé egy rendeletét, a mely tudatja a munkásokkal, hogy május elsején, a mely se nem vasárnap, se nem ünnepnap, tilos a munkát abbahagyniok s nyilvános demonstrációktól is tartózkodniok kell. A magyar kormány a városi és megyei hatóságokhoz intézte tilalmát, s komoly szándéka, hogy a gyűléseket és tüntetéseket még erőszakkal is megakadályozza. A fővárosbeli szociálisták nevében Csillag Zsigmond dr. jelentette be a főkapitányságnál, hogy „a fővárosi munkások egy része” (a nemzeti demokratá párt tudvalévőleg elszakadt a többitől) május elsején zene-szóval és jelvényekkel akar kivonulni a városligetbe, a hol egyuttal gyűlést is tartanak. A főkapitány kerekén megtagadta az erre való engedelmet.

— **Az északamerikai egyesült államok** 1893-ban Amerika felfedezésének 400-ik évfordulója alkalmából Illinois állam Chicago városában nemzetközi kiállítást rendeznek s abban való részvételre a magyar gazda- és iparosközönséget is meghívták. E kiállítás 12 csoportban fel fogja ölelni többek között: a mezőgazdaságot és erdészetet, a halattenyésztést, a bányászatot, a gyáripárt és elektrotechnikát, a képművészeteket stb. stb., végül az iparhaladásra vonatkozó valamennyi találmányt. A kiállítandó tárgyak bevitelre, a mennyiben ott eladás alá nem kerülnek, vámmentes; külön helyűj az elfoglalt területért nem szedetik. Magyarország e kiállításban hivatalosan részt nem vesz, de a kereskedelemügyi miniszter készen nyilatkozott az abban részt venni szándékozókat minden lehető erkölcsi támogatásban részesíteni.

— **Szivar.** Akárhogyan irnak és beszélnek sokan a szivar ellen, mindenkor lesznek rajongó hívei. De nem kell rajongói érte, nem kell azokhoz tartozni, kik a legjobb lakomát is csak mintegy előkészítésnek tekintik a szivarra, és mégis könnyű

elhinni, hogy a nem dohányzók egy kiváló élvezetűtől fosztják meg magukat. Persze, hogy valóban csak úgy szerez élvezetet a dohányzás, ha nem esünk túlzásba. Az ismétlés gyöngíti a hatást egészen eltekintve az egészségügyi hátrányoktól, miket a túlságos dohányzás okoz. A ki csak a reggeli és ebéd után füstöl és erőlyesen legfeljebb naponkint három szivarra szorítkozik, az meg tudja becsűlni a dohányzás kellemességeit. A dohánynál még fontosabb a természetes éve, mint a bornál. A legtöbb évtizedben az 1881-ik év volt a legjobb, 1885. és 1888. is produkált jó szivarokat. Általában azt hiszik, hogy a szivar legfeljebb három évig tartja meg illatát és kellemes ízét. De ha alkalmas helyen tartják, mely elég hűvös és nem túlságosan száraz, jóval tovább is el-tart. Oroszországban még most is szívnak 1881-iki szivarokat. Végül egy jó tanácsot: Aki egyszer valami nagyon is erős szivartól tengeri betegség-be esett, jól teszi, ha azonnal egy kis almát, vagy narancsot eszik. Rögtön elműlik minden baja.

— **Kimutatás** a folyó évi március 21-én tűzvész által károsult oroszfalvi lakosok részér tett szíves adakozásokról. (Vége.) Öv. Szöcs Andrásné mészáros 3 kupa rozs. Pesek Antal kárpító 1 véka pityóka. Tamás Albert asztalos 5 krajczár Kakuci Adam 1 kiló szalonna, 1 véka pityóka. Kókósi Károly ügyvéd 60 krajczár. Kézdivásárhelyi takarékpénztár 5 forint. Prohászka Ferencz 20 kr. Csekme Lajos mészáros 2 kupa paszuly, 1 db disznólab. Jancsó Mózes timár 10 kr. Binder Lajos 10 kr. Szigeti Terka 30 kr. Jancsó József csizm., Hoffman Lukács, Várnai Sándor 20–20 kr. Czofalvi Kovács Józsefné 30 kr. Bányai Sámuel 20 kr. Kovács János cipész 20 kr. Csizsár József ev. ref. pénzt. 10 kr. K. Jánosné 20 kr. Keresztes Antal 15 kr. Id. Kúpán József 50 kr. Öv. Szotzyori Károlyné 1 és fél kupa paszuly. Balogh Sámuel timár 2 kupa paszuly. Zsigmond György kalapos 20 kr. Tordai Dénes csizmadia 10 kr. Tóbi Károlyné 20 kr. Id. Megyaszi Sándor 2 kupa paszuly. Princz Anna 10 kr. Dézsi István 8 kr. Benkő Géza 10 kr. Öv. Rác Jánosné félvéka rozs. Rátz Gergely 20 kr. Kovács Józsefné 40 kr. Pap János timár 1 félvéka rozs, 2 kupa paszuly. Nagy Dániel csizm. 10 kr. Német Ferencz 4 kr. Kovács Józsefné (kal.) 10 kr. György Jankó (Antalé) 1 véka pityóka, 1 k. hagyma és 10 kr. Jancsó Béla timár 1 véka pityóka és 10 kr. Ifj. Nagy András asztalos 1 véka pityóka, 1 fél kenyér és 20 kr. Szabó Elekné és fia 2 v. pityóka. Száva Dávid, Varga Antal, Szotzyori János, Kerestély András 10–10 kr. Nagy Bálint timár 2 kr. Szász Dénes kocsmáros, Kovács János szíjgyártó, Szigeti fővigyártó, Nagy Mózes (ujuti), N. N., X. X., X. X., X. X., Magori Sándor 10–10 kr. Péterffy József mészáros, Nagy Antal asztalos, Szász Károly, Nagy Ezékiás 20–20 kr. Dézsi János egyházi 40 kr. Zayzon Lázárné 35 kr. Nagy Ferencz (L. fia) 1 frt. Nagy Dénes 30 kr. Kovács János (ujuti) 1 véka pityóka. Nagy Lázár (ujuti) 4 kupa paszuly és 20 kr. Bertalan Józsefné 1 véka pityóka. Mészáros Aronné 2 kupa paszuly. OO 50 kr. Dr. Sinkovics Ignácóné 1 frt 50 kr. Szöcs Mózes mészáros 2 véka pityóka. Dénes Lajos kir. közjegyző, Bánffy Zsigmondné 1–1 frt, Mihály Adámné 10 kr. Janovics Sándor 20 kr. Kósa András 1 fél véka törökbuza. Csiky József ügyvéd 1 frt.

— **Melyik lapra fizessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az »Egyetértés«, mely a mult január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásoktól származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve egy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célzt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponkint megtalálja a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólértesültség tekintetében utólréthatetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendőnek tartjuk itt mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semmi-nemü tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból találnunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyel-

vü lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közlött tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, aki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt, egész évre 20 frt.

— A magyar ipar diadala. A tüzoltoszerek gyártása terén nemcsak hazánkban, de a külföldön is csak kevés iparosnak sikerült oly ritka szép eredményt elérni, mint Walser Ferencz országzerte ismert gyárosnak, — kit méltán illet meg a hazai tüzoltoszerek gyártása terén az úttörés érdeme. — Hogy mily nagy tevékenységet fejtett ki Walser Ferencz ez iparág fejlesztése érdekében, élénken bizonyítja ama körülmény, hogy ez év-

ben készült el az ő mintaszerűen berendezett gyárában a 10.000-ik tüzi fecskendő. — A hazai ipar iránt kiválóan érdeklődő és irányadó körök nem csekély fontosságú esemény alkalmából méltányolni kívánták Walser Ferencz érdemeit. E célra az országos iparegyesület vezérfiai és a tüzoltóság köréből bizottság alakult, hogy az esemény emlékére fényes ünnepélyt rendezzen, melyre a hazai tüzoltók vezérfiaián kívül mindazokat az előkelőségeket is meghívta, kik a hazai gyáriparnak ez ága iránt érdeklődéssel viseltetnek. — A 10.000-ik fecskendőt véletlenül ép a magyar kikötő, város Fiume vásárolta meg a fumei tüzoltó-egylet részére. A bizottság kebeléből ennek folytán egy küldöttség alakult, hogy az ünnepélyre a Fiumében időző József főherceget, a városi hatóságot s a fumei kormány vezérfőit meghívja. — A fényes ünnepély a hó 11-én tartatott meg a fővárosi vígadóban csaknem háromszáz meghívott részvétele mellett. — Nemcsak a fővárosból, de az ország távolabbi vidékeiről, Fiuméből és Zágzából is számosan jelentek meg. Az ünnepély napjára az ország minden részéből számtalan üdvözlő távirat érkezett az ünnepelt gyárhoz. — A nagy számú táviratok közül különösen kiemeljük József főhercegnek Fiuméből küldött következő táviratát: „Fogadja legőszintébb üdvözlömetet a magyar ipar és a hazai tüzintézményünk körül szerzett kiváló érdemeihez. — Tartsa meg az Ur Isten még sokáig hazánk javára. — József főherceg.” Az üdvözlők között látjuk gróf Khuen-

Hédervárv horvát bán, gróf Zichy Agost. fumei kormányzó, Hertelendy József, Horváth Mihály, gróf Zichy József főispánok stb. üdvözlötein kívül Gróf Széchényi Ödön török altábornagy, a konstantinápoly tüzoltók főparancsnoka, Falk Miksa, Lukács György államtitkár, Gróf Batthyányi Lajos és mások táviratait. A kereskedelmi kamarák, tüzoltótestületek és magánosok ez élénk érdeklődése az ünnepelt iránt híven fejezi ki azt az általános meglepedést és örömet, melyet a hazai tüzoltó stb. szerek gyártásának fölvirágzása országzerte keltett.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Féltetett selyemszövetek,

25%, 33 $\frac{1}{3}$ % és 50%-kal olcsóbban az eredeti árnál. Öltöny és méter-számmra bérmentve és vámmentesen küld **G. Henneberg** és kir. udvari szállító selyem gyári rak-tára **Zürichben**. Minták bérmentve. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasz-tandó.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 2041—1891.

polg.

Hirdetmény.

A Hatolyka községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügy-miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi május 30-ának d. e. 8 órájára a kir. törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvényszéki bíró hivatalosbájába kitézetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék 1891. évi április hó 14-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Hol a legszebb és legtöbb butor
2—10. Brassóban?

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárában

kapu-utca 48. sz. a.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ajánlani ujonnan felszerelt gyázkocsimat 2 vagy 4 lóval kiállítva, jutányos áron.

Lakásom Kézdí-Vásárhelyt a Kanta-utczában, szemben a kisegítő pénztárral.

2—3. Volt Győrbíró Lajosné.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy elvállalok mindennemű

NŐI RUHÁT

divatszertű elkészítésre. Lakásom a minorita-szerzet-féle házban (Kantában) 90. házszám alatt van. Egy tanuló felvétetik.

A t. közönség becses pártfogásába ajánlom magamat.

Kézdí-Vásárhelyt, 1891. április hó.

2—3. **Piblinger Lotti.**

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

„Egyetértés”,

a mely az új évvel immár 25-ik évtolyamába lépett. Eza magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg-részletesebb és e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovatá elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazda-közönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változtatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatla egy hélig ingyen és bérmentve küld.

Értesítés.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár igazgatósága értesíti a nagy közönséget, hogy regále-kötvényeket és utalványokat vásárol, vagy a kötvények és utalványok eladását előnyös összeköttetéseinél fogva jutányos árban közvetíti.

Az igazgatóság.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.